

Von der Leyenová tlačí na země EU, aby vyměnily ženy na post komisařky

 politico.eu/article/von-der-leyens-gender-problem-the-fightback-has-begun

Nicholas Vinocur, Barbara Moens

3 September 2024

1. Zprávy

2. Politika

Zdá se, že úsilí předsedy Evropské komise o rovnost žen a mužů selže.

Pokud neuspěje, Ursula von der Leyen možná bude muset čelit ponižujícímu úkolu říct Parlamentu, že se jí nepodařilo zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů, jen pár měsíců poté, co se zavázala, že to dodrží. | Johannes Simon/Getty Images

BRUSEL – Ursula von der Leyenová vyvíjí tlak na země EU, aby nominovaly ženy do příští Evropské komise, když se snaží odvrátit potenciální ponížení představení týmu, kde dominují muži.

Dva představitelé EU poukázali na riziko „ostudy“ pro instituci, která veřejně prosazuje rovnost žen a mužů a má roli „komisaře pro rovnost“, pokud von der Leyenová výrazně nedosáhne parity.

Takové selhání podle nich riskovalo zastínění skutečnosti, že tři z nejdůležitějších pracovních míst EU budou zastávat ženy: von der Leyenová předsedkyně Evropské komise, estonská nominace Kaji Kallasové na vedoucí diplomatické služby EU a Evropský parlament. prezident Roberta Metsola.

Von der Leyen během svého prvního funkčního období ve funkci šéfky exekutivy Evropské unie sledovala několik krizí, včetně řešení pandemie a rozsáhlé ruské invaze na Ukrajinu. Nyní čelí nejmocnější evropská politička nečekané výzvě, když sestavuje svůj tým 26 komisařů z členských států Evropské unie: dosažení genderové parity. V současnosti hlavní města států předložila devět kandidátek, kromě samotné von der Leyenové.

Odborníci a politici, kteří souhlasí s požadavkem von der Leyenové, tvrdí, že její Komise by se mohla ukázat jako méně kolegiální a v konečném důsledku méně efektivní v důsledku nedostatku žen kolem stolu.

„Bohužel je rovnost mezi ženami a muži stále vnímána jako volitelná nebo jako něco jednorázového,“ řekla Jérómíne Andolfatto, referentka pro politiku a kampaně v Evropské ženské lobby.

Na znamení, že von der Leyenová tvrdě tlačí na to, aby se co nejvíce přiblížila paritě, Belgie v pondělí uvedla, že pošle komisařku, zatímco Rumunsko souhlasilo s výměnou navrženého komisaře za ženu.

Tři diplomaté, kteří hovořili s POLITICO, uvedli, že von der Leyenová vyvíjela nátlak na nejméně pět menších zemí EU, včetně Slovinska a Malty, aby zvážily nahrazení mužských kandidátů, které navrhla, ženskými náhradami. Diplomátům, stejně jako dalším citovaným v tomto příběhu, byla udělena anonymita, aby mohli volně mluvit o důvěrných jednáních mezi kabinetem von der Leyenové a jejich vládami.

Von der Leyenová vyzvala Maltu, aby navrhla prodloužení mandátu své současné eurokomisařce Heleny Dalli, místo aby vyslala Glenna Micallefa, muže, kterého navrhl maltský premiér Robert Abela, uvedli dva diplomaté EU. Ale Abela nezměnil svůj názor na vyslání Micallefa, protože „to by podkopalo jeho autoritu,“ řekl třetí diplomat EU.

Skutečnost, že by změna kandidáta byla motivována pohlavím, by „nešla dobře vládě a Maltanům obecně“.

„Ukázalo se velmi užitečné mít v kolegiu vyvážené zastoupení žen a mužů a bylo velmi prozíravé o to žádat,“ řekla Věra Jourová, odcházející česká komisařka, která byla v minulém mandátu spojencem von der Leyenové.

Ignorování volání na dvě jména

Další diplomaté, představitelé EU a experti také varovali, že von der Leyenová vytvořila situaci, ve které se zdá, že hlavní města členských států vzdorují její autoritě tím, že ignorují její prosby, aby poslaly více žen do Bruselu. Von der Leyenová v dopise vedoucím představitelům EU otevřeně požádala, aby pro každý post komisařky předložili dvě jména, která by měla zvážit, jednoho muže a jednu ženu, nikoli pouze jedno.

Zdá se, že tato žádost selhala, protože většina zemí odmítla vyhovět žádosti von der Leyenové a zaslala pouze jedno jméno (pouze Bulharsko veřejně nominovalo muže a ženu).

„Ukázalo se, že genderová vyváženost v kolegiu je velmi užitečná a bylo velmi prozíravé o to žádat,“ uvedla odcházející česká komisařka Věra Jourová. | Ludovic Marin/AFP přes Getty

Jeden vysoce postavený představitel EU řekl, že von der Leyenová trpěla kombinací vzdoru ze strany členských zemí, které necítily potřebu splnit její žádost, nedostatkem veřejného pobouření ze strany bruselských politiků a obyčejnou starou smůlou.

"Nejde o to, že by se členské státy snažily být zlé," řekl diplomat EU ze země, která navrhla mužského kandidáta, pod podmínkou anonymity.

Někteří diplomaté uvedli řadu dalších důvodů, proč země neudělaly to, co od nich von der Leyenová požadovala, od koaličních dohod, které berou moc nominovat komisaře z rukou vůdce, přes vnitropolitické imperativy až po prostý fakt, že veřejné jmenování dva kandidáti vystaví toho, kdo práci nedostane, politickému ponížení.

„Je těžké dát dvě jména na papíře, protože ten, kdo prohrává, prohrává, a v politice je to špatná optika,“ dodal diplomat EU.

Někdy, řekl diplomat EU, výběr toho, koho poslat do Bruselu, vychází z intenzivně domácích úvah: od snahy „zbavit se“ nějaké stranické postavy až po potřebu odměnit někoho za olovnici v Bruselu, kde průměrný plat komisaře v roce 2023 činil více než 25 000 EUR měsíčně bez daně (prezidenti, výkonní viceprezidenti a šéf zahraničních věcí všichni vydělávají více.) Například v Belgii skončil post u ministra zahraničních věcí Hadja Lahbiba, protože žádná jiná politická strana se za to chtěl vzdát ministerského postu v nadcházející vládě.

„V konečném důsledku je mnoho z těchto jmenování prováděno s ohledem na národní logiku – nikoli bruselskou logiku,“ dodal diplomat.

Další evropský diplomat dodal, že podporují snahu von der Leyenové o vyvážené zastoupení žen a mužů, ale její problém je řešit.

„Konečně je na von der Leyenové, aby ‚vyřešila tuto hádanku‘ a ona by mohla vyzbrojit, přesvědčit nebo koupit členské státy, aby přišly s více ženami,“ řekl evropský diplomat.

Hodiny dějepisu

Když von der Leyenová v roce 2019 sestavila svůj první tým Komise, nečelila stejné výzvě s paritou, protože země vyslaly více žen než tentokrát.

I když smlouvy o EU nevyžadují, aby předseda Komise sestavil genderově vyvážený tým, je to stále více považováno za prioritu pro nastupující předsedy, které sahá až do 10letého funkčního období Josého Manuela Barrosa ve funkci předsedy Komise, které začalo v roce 2004.

Von der Leyenová, jejíž první funkční období začalo v roce 2019, byla první prezidentkou, která dosáhla genderové vyváženosti v exekutivě EU. Její předchůdce Jean-Claude Juncker měl devět žen z celkového počtu 27 komisařů.

Jean-Claude Juncker měl svého času devět žen z celkového počtu 27 komisařů. | Emmi Korhonen/AFP přes Getty Images

Rostoucím rizikem pro von der Leyenovou je, že navzdory jejím prosbám k hlavním městům a symbolice vlastního znovuzvolení by mohla skončit předsedkyní Evropské komise, které od Junckerových

časů dominují nejvíce muži.

„Ačkoli jsem nikdy neviděla pohlaví jako jediné kvalifikační kritérium, mrzelo by mě [sic], kdyby v příští Komisi bylo méně žen než v Junckerově,“ řekla Jourová.

Jak roste tlak na von der Leyenovou, aby dokončila svá rozhodnutí, zdá se, že je to přesně to, co dělá: obrací šrouby na členské země EU, aby navrhly kandidátky nebo zaměnily svůj původní mužský návrh za ženský.

Pokud neuspěje, von der Leyenová možná bude muset čelit ponižujícímu úkolu sdělit Parlamentu, že se jí nepodařilo zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů, jen pár měsíců poté, co se zavázala, že to dodrží.

Její poslední možnost? Doufat, že Parlament zasáhne a vyrovná skóre během slyšení, na nichž může vetovat kandidáty na komisaře. Minule vysekali ze seznamu tři jména před i během slyšení.

Tentokrát by si europoslanci alespoň podle vysoce postaveného úředníka mohli nárokovat ještě více skalpů, což by země donutilo navrhnout alternativní kandidáty a případně i více žen.

„EU má zákonnou povinnost zajistit rovnost mezi ženami a muži a uplatňovat gender mainstreaming v politikách EU. Tohoto cíle nelze dosáhnout bez rovného zastoupení žen na nejvyšších rozhodovacích pozicích a je načase, aby si to členské státy plně uvědomily,“ uvedla Andolfatto z Evropské ženské lobby.

Max Griera, Giovanna Coi a Jacopo Barigazzi přispěli reportážemi.